Cod 11: 2024 Fersiwn 01
Mewn grym o: 08 Hydref 2024 ymlaen

8 Hydref 2024.	Fersiwn 2018.	Diweddariad cyffredinol.

Gwasanaeth Cefnogaeth a Lles Myfyrwyr.	Pwyllgor Rheoliadau'r Senedd ac Achosion Arbennig.		

1 DIFFINIADAU 3

2 PWRPAS Y COD 3

3 OSGOI GWAHANIAETHU 4

4 EGWYDDORION CYFFREDINOL 7

5 DERBYNIADAU 9

6 GWEITHGAREDDAU CYNEFINO 13

7 CYFRINACHEDD A RHANNU GWYBODAETH BERTHNASOL 14

8 CYNLLUNIAU CEFNOGI DYSGU PERSONOL (CCDP's/PLSPs) 16

9 GWYBODAETH HYGYRCH 17

10 CYFLEUSTERAU / ADNODDAU HYGYRCH 19

11 CYFLEOEDD DATBLYGU STAFF 21

12 DARPARIAETH GYDWEITHREDOL 21

13 CYNLLINIO, DILYSU AC ADOLYGU RHAGLENNI 21

14 DYSGU AC ADDYSGU CYNHWYSOL 22

15 YMARFER ASESU CYNHWYSOL 27

cyfreithlon' (gweler isod).

O dan amgylchiadau , gellir cyfiawnhau gwahaniaethu anuniongyrchol, ond dim ond lle gellir dangos bod y weithred yn ac yn o ganlyniad i bryderon . Gall 'amcanion cyfreithlon' gynnwys cynnal safonau academaidd neu sicrhau iechyd a diogelwch a lles y myfyrwyr. Rhaid i'r dull o gyflawni'r amcan fod yn gymesur (yn briodol ac yn angenrheidiol). Os na chydymffurfiwyd â'r ddyletswydd i wneud addasiadau rhesymol (gweler 3.2.7) bydd yn anodd dangos bod y cam gweithredu a gymerwyd yn gymesur.

Safonau

bodoli mewn ymateb i gais unigol.

Gofynnir i benaethiaid ysgolion benodi aelod o staff i swydd Tiwtor Anabledd. Fel rheol aelod o'r staff academaidd fydd hwn er mwyn sicrhau bod yr addasiadau rhesymol a nodwyd yn cyd-fynd â'r deilliannau dysgu. Dylai'r aelod staff a benodir i'r swydd

pwll o hyd at chwe myfyriwr anabl gwirfoddol a chynrychiolaeth o Undeb y Myfyrwyr er mwyn sicrhau bod llais y myfyrwyr yn cael ei ymgorffori mewn modd gwybodus a chynrychiadol. Caiff data myfyrwyr (gan gynnwys niferoedd myfyrwyr, adborth myfyrwyr a chyfraddau boddhad) eu casglu, eu dadansoddi a'u monitro gan y Gweithgor Anabledd ac ma Gweithgor Anabledd ac maent yn sail i gynlluniau gweithredu'r Gwasanaethau Anabledd. Caiff materion a thueddiadau sy'n dod i'r amlwg eu cyfeirio'n ôl at y Tiwtoriaid Anabledd, y Grwpiau Tasg perthnasol neu wasanaethau proffesiynol, fel y bo'n briodol.

Caiff data cydraddoldeb, gan gynnwys myfyrwyr â nodweddion wedi eu hamddiffyn fel y'u diffinnir gan y Ddeddf Cydraddoldeb (2010) eu casglu'r trwy'r broses gofrestru ar-lein. Caiff cynnydd tuag at well cynhwysiant ei werthuso trwy ddefnyddio data cryno yn yr adolygiad blynyddol o Gynllun Cydraddoldeb Strategol y Brifysgol, a gaiff ei fonitro gan y Grŵp Tasg Cydraddoldeb ac Amrywiaeth.

Dylid darllen yr adran hon ar y cyd â Chod Ymarfer Prifysgol Bangor ar gyfer Recriwtio a Derbyniadau[7].

Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn nodi bod gwahaniaethu ac erlid yn anghyfreithlon yn ystod y cylch derbyniadau mewn perthynas â:

[i] Popeth y mae sefydliad yn ei wneud i benderfynu pwy sy'n cael ei dderbyn (rhaid i'r prosesau fod yn anwahaniaethol, gan gynnwys cynllun cyrsiau, gofynion mynediad; marchnata; gwybodaeth, yn ogystal â'r broses gwneud cais a derbyniadau).
[ii] Y telerau y mae sefydliad addysg uwch yn eu cynnig i dderbyn person fel myfyriwr.
[iii] Trwy beidio â derbyn person fel myfyriwr.

Mae'r brifysgol wedi ymrwymo i ehangu cyfleoedd i fynd i addysg uwch, ac mae'n derbyn myfyrwyr gydag amrywiaeth eang o gymwysterau a chefndiroedd. Er mwyn osgoi'r potensial ar gyfer gwahaniaethu, gwneir cynigion i ymgeiswyr anabl yn yr un modd ag ar gyfer pob ymgeisydd; bydd pob cais yn cael ei ystyried mewn perthynas â gofynion mynediad yn unig.

Rhaid defnyddio lleoliadau hygyrch ar gyfer Diwrnodau Agored a ffeiriau recriwtio. Fel corff cyhoeddus, mae'n ddyletswydd ar y brifysgol i hyrwyddo cydraddoldeb anabledd, ac mae arni ddyletswydd a ragwelir i wneud addasiadau rhesymol. Dylai ysgolion ac adrannau ddisgwyl a gwneud trefniadau i roi croeso i ddarpar fyfyrwyr ac ymwelwyr gydag amrywiaeth mawr o namau/cyflyrau a gofynion cefnogi. Gall y Gwasanaethau Anabledd roi cyngor yn ôl y gofyn.

[7] https://www.bangor.ac.uk/regulations/codes/code09.php.en

Dylid adolygu safonau cymhwysedd, sy'n nodi'r gofynion mynediad i gwrs, er mwyn sicrhau eu bod yn ddilys, yn berthnasol, ac, ar sail tystiolaeth, yn angenrheidiol. Rhaid eu profi'n drylwyr i wneud yn siŵr eu bod yn deg, a lle bo'n bosib, dylid eu geirio yn y fath ffordd fel eu bod yn berthnasol i dasgau a deilliannau penodol, yn hytrach na chategorïau swyddi neu fynediad at broffesiwn yn gyffredinol, ac yn rhoi sylw priodol i'r gofyniad i wneud addasiadau rhesymol i'r broses asesu. Mae deddfwriaeth yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff cyhoeddus i sicrhau bod safonau cymhwysedd wedi eu diffinio'n eglur ac yn ofyniad penodol ar gyfer y proffesiwn. Er hynny, gwaith y staff derbyniadau fydd cymhwyso'r fframwaith hwn wrth gynnig lleoedd i fyfyrwyr ar raglenni.

Ni ddylai rhaglenni gynnwys rhwystrau dianghenraid i fynediad i bobl anabl. Dylai'r wybodaeth am y cwrs roi digon o wybodaeth i alluogi myfyrwyr anabl i wneud penderfyniadau gwybodus ynghylch eu gallu i gwblhau elfennau craidd y rhaglen.

Yn unol â y brifysgol, ni ddylai ysgolion aros i gais gael ei wneud cyn ymchwilio i ba mor hygyrch mae cwrs i fyfyriwr arbennig. i'w galluogi i gymryd rhan yn yr holl weithgareddau a ddarperir fel rhan o raglen astudiaeth. Pan fo ysgolion yn ymwybodol o unrhyw gyfleusterau neu weithgareddau cwrs nad ydynt yn hygyrch o bosib i Fyfyrwyr Anabl, dylent gysylltu â'r Gwasanaethau Anabledd i edrych ar addasiadau rhesymol. Lle bo angen, bydd angen adolygu deilliannau dysgu er mwyn sicrhau eu bod yn hygyrch.

Lle ceir rhwystrau na ellir eu goresgyn, dylid cydnabod y cyfyngiadau ym manylion y rhaglen er mwyn i ddarpar fyfyrwyr allu dewis eu rhaglen ar sail gwybodaeth.

Er y bydd yr holl geisiadau gan bobl anabl yn cael eu hystyried ar sail gydradd, mewn ychydig o amgylchiadau gall fod pryderon difrifol ynghylch iechyd a diogelwch, rhwystrau sy'n ymwneud â gofynion proffesiynol/safonau cymhwysedd, neu ar ôl ystyried yr holl ddewisiadau posib, gall fod yn amhosib rhoi rhai addasiadau ar waith ar hyn o bryd.

Rhagwelir nad oes dim llawer o risg y bydd yn rhaid tynnu cynnig yn ôl. Ond os bydd achos felly yn codi, bydd y penderfyniad terfynol ynghylch tynnu cynnig yn ôl yn cael i wneud gan y Pennaeth Gweinyddu Myfyrwyr ar y cyd â Phennaeth yr Ysgol. Bydd y penderfyniadau'n seiliedig ar arweiniad gan y gwasanaethau anabledd yn dilyn ymchwiliad helaeth i'r addasiadau rhesymol. Os bydd cynnig yn cael ei dynnu'n ôl, cyfrifoldeb y Swyddfa Derbyniadau fydd hysbysu'r ymgeisydd. Caiff cofnodion llawn eu cadw yn unol â Deddf Gwarchod Data 1998. Mae gwybodaeth am y broses Apeliadau wedi'i chynnwys yn y Cod Ymarfer ar gyfer Recriwtio a Derbyniadau.

Os na ellir cwrdd ag anghenion

Bydd cynigion yn cael eu gwneud i ymgeiswyr anabl yn yr un modd ag i'r holl ymgeiswyr. Yr unig i hyn yw pan gaiff ymgeisydd ei wahodd i asesiad fel rhan o'r broses dderbyn (e.e. ar gyfer cyrsiau mewn Gwyddorau Gofal Iechyd neu Addysg) ac efallai bydd angen trafod addasiadau rhesymol bryd hynny.

v. Os oes rhwystr na ellir cyfiawnhau ei symud, dylid hysbysu'r ymgeisydd bod angen trafod ymhellach gyda'r Gwasanaethau Anabledd ynghylch addasiadau rhesymol cyn cynnig lle i'r ymgeisydd.

vi. Dylid sicrhau bod yr ymgeisydd yn cysylltu â'r Gwasanaethau Anabledd, os nad ydynt wedi gwneud hynny'n barod, yr un diwrnod os yn bosib. Bydd hyn yn rhoi cyfle i drafod gofynion cefnogi ac addasiadau rhesymol mewn mwy o ddyfnder. Gall gwasanaethau anabledd roi cyngor ynghylch hawl yr ymgeisydd i wneud cais am nawdd i dalu am y costau ychwanegol a wynebwyd o ganlyniad i anabledd (Lwfansau Myfyrwyr Anabl).

vii. Hysbysu gwasanaethau anabledd o ganlyniad y cyfweliad cyn gynted ag y bo modd.

Mae gan fyfyrwyr rhyngwladol yr un hawliau â myfyrwyr cartref o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 ond nid ydynt yn gymwys i dderbyn Lwfansau Myfyrwyr Anabl (DSA) sydd fel arfer yn talu am ofynion cefnogi ychwanegol (er enghraifft darparu mentor arbenigol). Mae'n bwysig felly fod darpar fyfyrwyr rhyngwladol yn cael eu hannog yn gryf i gysylltu â'r Gwasanaethau Anabledd cyn gynted â phosib er mwyn sicrhau bod cyfle i chwilio am ffynonellau cyllid ar gyfer unrhyw addasiadau rhesymol.

Unwaith y bydd myfyriwr wedi cael cynnig lle, dylid hysbysu pob myfyriwr sy'n gwneud cais am gyrsiau drwy'r broses Glirio, os oes ganddynt nam, cyflwr iechyd hirdymor, neu wahaniaeth dysgu penodol, megis dyslecsia, y dylent gysylltu â'r Gwasanaethau Anabledd cyn gynted ag y bo modd i drafod trefniadau cefnogi. Dylid anfon manylion yr holl fyfyrwyr sy'n crybwyll anabledd at y Gwasanaethau Anabledd, yn unol â pholisi'r brifysgol ar gyfrinachedd (gweler Adran 7).

Rhag ofn y ceir cwyn ar sail gwahaniaethu o ganlyniad i gais aflwyddiannus, rhaid cadw'r holl bapurau sy'n berthnasol i'r broses ddewis yn unol â deddfwriaeth gwarchod data.

Wrth gofrestru ar-lein, bydd myfyrwyr yn cael eu hannog i gysylltu â'r Gwasanaethau Anabledd os bydd arnynt angen addasiadau rhesymol. Yr eithriad i hyn yw lle mae myfyrwyr eisoes wedi cofrestru â'r Gwasanaethau Anabledd.

Dylai digwyddiadau cynefino fod yn gynhwysol a chael eu cynllunio gan roi ystyriaeth i anghenion amrywiol yr holl fyfyrwyr. Mae'n eithriadol o bwysig bod gweithgareddau cynefino yn gynhwysol gan ei bod yn debygol y bydd myfyrwyr yn bresennol nad ydynt wedi rhannu gwybodaeth yn ymwneud ag anabledd eto. Dylai adborth gan fyfyrwyr ynghylch mynediad fod yn sail i weithgareddau yn y dyfodol.

Dylid defnyddio lleoliadau hygyrch ar gyfer digwyddiadau mewnol ac allanol. Dylid gwneud trefniadau i sicrhau bod cludiant ar gael a bod myfyrwyr anabl yn

gallu mynd a gweithwyr cefnogi, cŵn tywys gyda nhw, neu ddefnyddio technoleg gynorthwyol lle bo modd. Caiff ei ystyried yn arfer da defnyddio cwmnïau llogi cludiant/bysiau sy'n cynnigcerbydau hygyrch.Yn y rhan fwyaf o achosion, os gweithredir dyletswydd a ragwelir ni fydd angen wedyn gyfiawnhau trefniadau anhygyrch, megis cludiant, llety ac arlwyo. Gwybodaeth
Dylai'r holl ddogfennaeth fod ar gael mewn Print Clir (gweler Adran 9), gyda systemau yn eu lle i gynnig fformatiau amgen yn brydlon os bydd galw amdanynt.

Ni fydd angen gweithgareddau cynefino ychwanegol ar fyfyrwyr anabl bob amser, ond gall fod angen prosesau cynefino ychwanegol ar wahân ar rai myfyrwyr er mwyn delio â materion penodol. Er enghraifft, gall myfyrwyr â nam ar eu golwg fod angen cymorth i ymgyfarwyddo â threfn llyfrgelloedd, ystafelloedd addysgu a chyfleusterq05.44 841.68 reW*nETQq0.000008873 0 595.44 841.68 reW*nBT/F2 12 Tf1 0 0 1 (n

Mae gan fyfyrwyr yr hawl i gyfrinachedd, ar sail Deddf Diogelu Data 1998 a hefyd o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.

Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn ei gwneud yn ofynnol i'r brifysgol gydymffurfio â 'cheisiadau am gyfrinachedd', sy'n ymwneud yn benodol a'r ddyletswydd i wneud addasiadau rhesymol.
O dan gais am gyfrinachedd, gall myfyriwr ofyn am i

[e] Er mwyn rhoi

angen cynhyrchu testunau hir mewn braille. Gellir gwneud tasgau llai yn fewnol. Cysylltwch â'r Gwasanaethau Anabledd i gael gwybodaeth.

12

Mae SensusAccess yn ddull hunan-wasanaeth sy'n galluogi myfyrwyr a staff Prifysgol Bangor i drosi dogfennau'n awtomatig i fformat arall, gan gynnwys trosi deunyddiau i lyfrau-llafar (MP3 a DAISY), e-lyfrau (EPUB, EPUB3 a Mobi) a Braille digidol. Gellir defnyddio'r gwasanaeth hefyd i drosi dogfennau anhygyrch megis ffeiliau PDF delwedd yn unig, lluniau JPG a chyflwyniadau PowerPoint Microsoft i ffurfiau mwy hygyrch a llai

llai

hysgrifennu mewn iaith fanwl hygyrch ar gael yng Nghanllawiau Menter Hygyrchedd y We (WAI)[13].

wybodaeth, cysylltwch â Thîm y We.

Nod y brifysgol yw sicrhau bod yr amgylchedd ffisegol a

y

Ceir polisi ac arweiniad ar gyfer myfyrwyr, staff ac ymwelwyr anabl ynghylch defnyddio adeiladau'n ddiogel a'u gadael yn ddiogel yn ystod argyfwng ym

Er mwyn i staff gyflawni eu hymrwymiadau'n llawn, rhaid iddynt wybod

enghraifft, crynhoi'r wybodaeth mewn pwyntiau bwled.

- Crynhoi'r deunydd gweledol ar lafar i gefnogi myfyrwyr nad ydynt yn gallu gweld manylion o bell.
- Defnyddio microffonau/dolenni gwddw, a defnyddio'r arfer o ailadrodd cwestiynau sy'n codi yn y gynulleidfa, i gefnogi'r rhai sy'n drwm eu clyw a sicrhau y gall pawb elwa o'r cwestiynau a'r atebion.
- Caniatáu neu hwyluso recordio addysgu.
- Cydnabod y bydd rhai myfyrwyr yn defnyddio technoleg gynorthwyol neu weithwyr cefnogi.
- Bod yn ymwybodol o anghenion pobl sy'n darllen gwefusau, a lle bo'n bosib, wynebu'r myfyrwyr wrth siarad (gan gynnwys wrth ddefnyddio sleidiau neu ysgrifennu ar fwrdd). Gwneud yn siŵr fod yr holl fannau cyflwyno wedi eu goleuo'n briodol, e.e. osgoi goleuo o'r cefn neu o'r ochr drwy ffenestri.
- Gwneud yn siŵr bod y cyfarwyddiadau'n cael eu rhoi ar lafar ac yn weledol.
- Defnyddio ystod o ddulliau asesu.

Mae'r rheoliadau hyn yn cynrychioli ymarfer addysgu da er budd yr holl fyfyrwyr. Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth am ddulliau cynhwysol yn:
http://www.banqor.ac.uk/studentservices/disabilitv/info staff.php.y.4!68426.40.31 501.31 TmC

BT/F1 12 Tf1.000 0.000008873 0 595.44 841.68 reW*nBT/F2 12 Tf1.083 g3983091 0 0 1 215.45Tc[(yn)]TJETQ0.000

er mwyn gweld a oes angen addasiadau

myfyrwyr i leoliadau mwy addas er mwyn sicrhau nad yw'n effeithio'n andwyol ar eu haddysg.

Dylai staff prifysgol sy'n ymdrin â lleoliadau drafod gyda'r myfyrwyr eu gofynion penodol o ran lleoliad a lle bo angen dylent drafod gyda'r Gwasanaethau Anabledd. Efallai bydd yn rhaid i'r Gwasanaethau Anabledd lunio Cynllun Cefnogi Dysgu ar Leoliad i'r myfyriwr.

Gall gymryd mwy o amser i drefnu lleoliadau i fyfyrwyr anabl, ac efallai y bydd y broses o ganfod lle addas yn fwy cymhleth.

Lle mae myfyrwyr eu hunain yn gyfrifol am agweddau ar y trefniadau, mae'n help rhoi gwybodaeth am gyfleoedd ar gyfer lleoliad iddynt yn ddigon buan fel y gallant ddewis eu lleoliad a dechrau paratoi. Gall myfyrwyr fod angen cefnogaeth ychwanegol i fynd at gyflogwyr, gwneud ceisiadau priodol,

Dylid darllen yr adran hon ar y cyd â Rheoliadau Prifysgol Bangor ar gyfer Rhaglenni Hyfforddedig[21].

Dylai ymarfer a threfniadau asesu ac arholiadau alluogi yr holl fyfyrwyr i ddangos yn deg sut maent wedi cyflawni deilliannau dysgu.

Bydd yr un safonau academaidd yn berthnasol i bawb, ni waeth beth yw eu hanabledd. Lle bo'n bosib, bydd myfyrwyr anabl yn gwneud yr un asesiad ag eraill sy'n gwneud yr un modiwl.

Fel rheol, bydd yr addasiadau rhesymol a argymhellwyd yng Nghynlluniau Cefnogi Dysgu Personol myfyrwyr anabl (Adran 8) yn galluogi myfyrwyr i gyflwyno'u gwaith erbyn y dyddiad cau.
Fel rheol ni chynghorir rhoi amser ychwanegol i

cefnogi arall yn CCDP y myfyriwr a rhaid iddynt fod yn gydnaws â'r

Os bydd amgylchiadau arbennig yn codi (er enghraifft, salwch) y myfyriwr sy'n gyfrifol am sicrhau eu bod yn cyflwyno dogfennau priodol yn unol â'r Rheoliadau ar gyfer Rhaglenni Hyfforddedig[23]. Mae gan Fyrddau Arholi'r hawl i gymryd i ystyriaeth unrhyw amgylchiad lliniarol a all fod wedi effeithio ar berfformiad myfyriwr mewn arholiad neu asesiad arall, gan gynnwys afreoleidd-dra wrth roi addasiadau rhesymol ar waith.

Mae myfyrwyr â gwahaniaethau dysgu penodol sy'n cael eu cefnogi gan y Tîm Dyslecsia yn cael cyfle i gysylltu 'slip melyn' wrth eu gwaith. Dylid nodi bod slipiau melyn at bwrpas arweiniad; nid arwydd y dylid ychwanegu marciau mohonynt, ond cyn belled â bod deilliannau dysgu'n caniatáu hynny, maent yn arwydd na ddylid cosbi myfyrwyr yn ddianghenraid am unrhyw agweddau ar eu gwaith sy'n adlewyrchu eu hanawsterau dysgu penodol, a dylid marcio eu gwaith o ran cynnwys, syniadau a chrebwyll beirniadol. Mae amrywiaeth o ffynonellau gwybodaeth ac arweiniad ychwanegol[24] ar gael i gefnogi marcwyr wrth farcio dan y cyfryw amgylchiadau. Dylai aseswyr ymgynghori â thiwtor anabledd eu Hysgol neu'r Gwasanaethau Anabledd er mwyn cael rhagor o wybodaeth.

Gallai'r un egwyddor fod yn berthnasol i fyfyrwyr anabl eraill, er enghraifft, mae'n fwy na thebyg y bydd myfyrwyr sydd yn fyddar ers cyn iddynt ddatblygu iaith, yn defnyddio iaith arwyddion, a gellir cyfrif yr iaith hon fel eu hiaith gyntaf a'u hunig iaith o ddewis. Gan fod iaith arwyddion yn wahanol yn ieithyddol i Saesneg/Cymraeg, gall hyn effeithio ar allu'r myfyriwr i ddangos eu dysgu'n effeithiol mewn Cymraeg/Saesneg ysgrifenedig, fel sy'n ofynnol mewn arholiadau a gwaith cwrs. Lle dylid rhoi ystyriaeth i anabledd wrth farcio, bydd y system labelu yn tynnu sylw at y mater. Dylai aseswyr ymgynghori â'r Gwasanaethau Anabledd i gael rhagor o wybodaeth.

Mae gan fyfyrwyr anabl yr hawl i apelio os nad ydynt yn fodlon bod eu hanghenion unigol sy'n deillio'n uniongyrchol o'u cyflwr wedi cael eu hystyried yn foddhaol yn y broses asesu (gweler y Drefn Gwyno i Fyfyrwyr[25]).

Mae adborth effeithiol i gefnogi dysgu yn golygu dialog parhaus gyda'r myfyriwr Os yw myfyrwyr yn wynebu rhwystrau ychwanegol, yn enwedig y myfyrwyr hynny sy'n cael anhawster i gael gafael ar ffynonellau gwybodaeth, a rhai sy'n gorfod gweithio o gwmpas effaith anabledd, mae adborth amserol yn hanfodol bwysig er mwyn sicrhau bod amser yn cael ei reoli'n effeithiol.